vleugellamme jonge Appelvink. Hij slaagde erin hem in leven te houden in een volière. In de kersentijd wordt hij dan getracteerd. Ik zag hoe hij met smaak eerst al het vruchtvlees opat, toen kwam de pit aan de beurt. Die pit werd in de snavelholte meermalen omgerold en daarna gekraakt, met de snavel dicht dus. De bolster werd verwijderd en de kern opgegeten. In de tijd, dat er kersen zijn, drinkt de Appelvink bijna niets, blijkbaar bevatten de kersen genoeg vocht voor hem. Als de kersentijd ten einde loopt worden de pitten blijkbaar te hard, het vruchtvlees wordt nog wel gegeten, de pit echter niet meer gekraakt. Of dat in de natuur ook zo gaat zou ik niet kunnen zeggen. In de broedtijd ten slotte eten ze veel insecten en zoals bij zovele vinkachtige vogels worden ook de jonge Appelvinken met insecten grootgebracht.

P. B. Jansen

Recreatie in de Natuur

De natuur — waaronder wij in dit verband zullen verstaan het landschap met zijn wilde planten en dieren — wordt steeds meer gebruikt als recreatieoord voor onze groeiende stadsbevolking. De meeste mensen zoeken de natuur niet in de eerste plaats uit biologische belangstelling; zij zoeken er rust maar ook bewegingsvrijheid, speelruimte en amusement. Dat een deel van hen min of meer bewust geniet van de schoonheid in natuur en landschap, en dat allen er toch in elk geval op een of andere wijze de weldadige invloed van ondergaan, is verheugend. Anderzijds schept de recreatie in ons dichtbevolkte land met zijn beperkte natuurruimte grote problemen.

Natuurgebieden kunnen bedorven worden door verspreide bouw van zomerhuisjes; te druk bezoek kan leiden tot slijtage, verontreiniging, en verarming van flora en fauna. Geen wonder, dat er natuurwachten worden opgericht, en dat er op vergaderingen veel gepraat wordt over de opvoeding van het publiek tot een betere houding tegenover de natuur.

Deze nuttige activiteit werkt behoudend; daarnaast zou het eigenlijk ook nodig zijn de recreatiemogelijkheden te vergroten, vooral voor hen, die, niet te veel door voorschriften of vermaningen belemmerd, eens echt „uitgelaten" willen zijn, en voor kinderen, die uit spontane belangstelling een bloem willen plukken of een dier van nabij willen bekijken. Hiervoor zal het in het bijzonder nabij onze grote steden en in de drukbezochte vacantieoorden nodig zijn, speciale voorzieningen te scheppen.

Waar gezorgd wordt voor voldoende speeltuinen, speelvijvers en andere ontspanningsgelegenheden aan de rand van de natuurgebieden, behoeven de speelruimte en amusement zoekenden niet ver van huis te gaan, terwijl de liefhebbers van rustiger recreatie (en dus ook wij, natuurstudie-mensen) wat verderop kunnen vinden wat zij zoeken.

Willen wij het publiek in nauwer contact met de natuur brengen, dan zal dit dienen te geschieden op een wijze, die aangepast is aan het gemiddelde ontwikkelings- en belangstellingsniveau. Waar mogelijk, kan men dit doen door middel van rondleidingen, zoals thans vooral worden gehouden op Texel en waarmee nu ook in het Zwanenwater begonnen zal worden. Ook het werk van de Gebrs. Brander in het Amsterdamse Bos (vertoning van natuurfilms, gevolgd door excursies) is hiervan een uitstekend voorbeeld. De capaciteit van dergelijke rondleidingen is evenwel niet onbeperkt.

Een wat ander soort contact met de „levende natuur" wordt tot stand gebracht in kunstmatige terreinen, die een groot aantal bezoekers kunnen verwerken:

kinderboerderijen, vijvers met tamme of half-tamme watervogels, instructieve plantsoenen en parken, waar een interessante vegetatie van kruiden, heesters en bomen tot ontwikkeling wordt gebracht. Uitstekende voorbeelden van het laatste zijn het Heempark en het park De Braak te Amstelveen; het is verbazend, wat hier op een betrekkelijk klein oppervlak en op een landschappelijk verantwoorde manier is bijeengebracht.
Zeer de moeite waard is ook het Haagse Zuiderpark, met zijn speelvijver, eendenkooi, kinderboerderij, school- en kindertuin, wetenschappelijke tuin,

Choorven te Oisterwijk

vogeltuin, eendenkooi etc. etc. Het is geen wonder, dat zo'n park bij een oppervlakte van ca. 100 ha maximaal 50 à 60 duizend bezoekers per dag kan trekken!
De genoemde parken in Amstelveen en Den Haag (en er zijn in ons land ongetwijfeld nog wel meer voorbeelden te bedenken) tonen, dat het mogelijk is, recreatieoorden in te richten, waar voor een betrekkelijk talrijk publiek veel te zien valt, terwijl er ook voor de echte liefhebber, die tevens kenner is, nog veel te genieten en te leren is — zij het ook, dat deze er niet op het drukste uur heen zal gaan. Daarbij blijkt telkens weer hoeveel wilde vogelsoorten zich op deze veel gefrequenteerde terreinen ophouden en er zelfs hun jongen groot brengen, mits er maar een rustig hoekje voor hen gereserveerd blijft.
Van belang is in dit verband ook het experiment, dat door de gemeente Amsterdam op initiatief van boswachter (en KNNVer) Brander ondernomen wordt met de aanleg van een speciaal vogeleiland waar bepaalde moeras- en watervogels zullen kunnen broeden en waar excursies kunnen worden rondgeleid. Deze proefneming verdient met belangstelling te worden gevolgd! Terreinen, als hierboven genoemd, komen echter alleen tot stand als er enthousiaste initiatiefnemers zijn, die hun plannen kunnen doorzetten en ook een juist beheer kunnen garanderen als de terreinen eenmaal zijn aangelegd. Deze mensen moeten van hetzelfde hout gesneden zijn als de kundige tuinlieden in Amstelveen en Den Haag, of de Amsterdammers die het vogeleiland aanlegden. Wellicht zijn er in de KNNV, ook in andere plaatsen, mensen die een dergelijk initiatief zouden kunnen nemen; zowel het natuurbehoud als de recreatie zouden ermee gediend zijn. *D. de Jonge.*